Calculus 1 Slide 1/30

### Nội dung

Thời gian: 120p, không sử dung tài liệu

Ôn tập lại toàn bộ nội dung học, có thể tập trung hơn vào:

Giới hạn: kết hợp nhiều định lý, phương pháp để tìm giới hạn

Liên tục: định nghĩa liên tục thông qua giới hạn

Đạo hàm: định nghĩa của đạo hàm thông qua giới hạn, đạo hàm theo phương trình tham số, phương trình tiếp tuyến, đạo hàm bậc cao

Tích phân: ứng dụng tính thể tích vật thể tròn xoay

Tích phân suy rộng: giới hạn + tích phân thông thường

Dãy và chuỗi: chuỗi số, chuỗi luỹ thừa

Calculus 1 Slide 2/30

# Ví dụ và Bài tập

#### Câu hỏi

Tính

$$\lim_{x \to 0} \frac{1 - \cos x \cos 2x}{1 - \cos x} = ?$$

Gợi ý: sử dụng công thức 1 - ab = (1 - a)b + (1 - b)

$$\frac{1 - \cos x \cos 2x}{1 - \cos x} = \frac{(1 - \cos x)\cos 2x + 1 - \cos 2x}{1 - \cos x}$$

Ví dụ

Tính 
$$\lim_{x \to 0} (1 + \sin x)^{\frac{1}{x}} = ?$$

Gợi ý: kiểm tra xem giới hạn trên có dạng vô định không?

$$\lim_{x \to 0} \left\{ (1 + \sin x) \frac{1}{\sin x} \right\}^{\frac{\sin x}{x}}$$

**Ví dụ:** Tìm giới hạn  $\lim_{x\to 0} \frac{(1-\cos x)(\sqrt{1+x}-1)\ln(1+x)}{x^4}$ 

$$\lim_{x \to 0} \frac{(1 - \cos x)}{x^2} \frac{(\sqrt{1 + x} - 1)}{x} \frac{\ln(1 + x)}{x}$$

$$\lim_{x \to 0} \frac{(1 - \cos x)}{x^2} \lim_{x \to 0} \frac{(\sqrt{1 + x} - 1)}{x} \lim_{x \to 0} \frac{\ln(1 + x)}{x}$$

Calculus 1 Slide 6/30

1. Cho hàm số

$$f(x) = \begin{cases} x + \frac{\sqrt{x^2}}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases}$$

Khảo sát sự liên tục và có đạo hàm của hàm số f(x) tại  $x_0 = 0$ .

2. Find the numbers at which f is discontinuous. At which of these numbers is f continuous from the right, from the left, or neither? Sketch the graph of f.

$$f(x) = \begin{cases} x+1 & \text{if } x \le 1\\ 1/x & \text{if } 1 < x < 3\\ \sqrt{x-3} & \text{if } x \ge 3 \end{cases}$$

f is continuous on  $(-\infty, 1)$ , (1, 3), and  $(3, \infty)$ , where it is a polynomial, a rational function, and a composite of a root function with a polynomial,

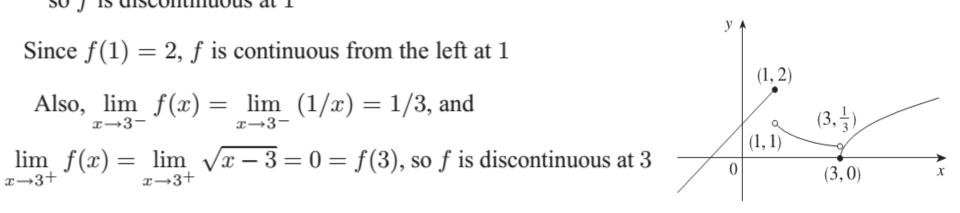
Now 
$$\lim_{x \to 1^-} f(x) = \lim_{x \to 1^-} (x+1) = 2$$
 and  $\lim_{x \to 1^+} f(x) = \lim_{x \to 1^+} (1/x) = 1$ 

so f is discontinuous at 1

Since f(1) = 2, f is continuous from the left at 1

Also, 
$$\lim_{x \to 3^{-}} f(x) = \lim_{x \to 3^{-}} (1/x) = 1/3$$
, and

$$\lim_{x \to 3^+} f(x) = \lim_{x \to 3^+} \sqrt{x-3} = 0 = f(3)$$
, so f is discontinuous at 3



but it is continuous from the right at 3.

3. Evaluate the limit, if it exists.

$$\lim_{x \to -\infty} \frac{\sqrt{9x^6 - x}}{x^3 + 1}$$

$$= \lim_{x \to -\infty} \frac{\sqrt{9x^6 - x}/x^3}{(x^3 + 1)/x^3} = \frac{\lim_{x \to -\infty} -\sqrt{(9x^6 - x)/x^6}}{\lim_{x \to -\infty} (1 + 1/x^3)}$$

$$= \frac{\lim_{x \to -\infty} -\sqrt{9 - 1/x^5}}{\lim_{x \to -\infty} 1 + \lim_{x \to -\infty} (1/x^3)} = \frac{-\sqrt{\lim_{x \to -\infty} 9 - \lim_{x \to -\infty} (1/x^5)}}{1 + 0}$$

$$=-\sqrt{9-0}=-3$$

4. Evaluate the limit, if it exists.

$$\lim_{x \to 0} \frac{e^{x^2} - 1}{\sqrt{1 + \sin^2 x} - 1}$$

$$\lim_{x \to 0} \frac{(e^{x^2} - 1)(\sqrt{1 + \sin^2 x} + 1)}{(\sqrt{1 + \sin^2 x} - 1)(\sqrt{1 + \sin^2 x} + 1)} = \lim_{x \to 0} \frac{(e^{x^2} - 1)(\sqrt{1 + \sin^2 x} + 1)}{\sin^2 x}$$

$$= \lim_{x \to 0} \frac{e^{x^2} - 1}{\sin^2 x} \lim_{x \to 0} \left( \sqrt{1 + \sin^2 x} + 1 \right) = 2 \lim_{x \to 0} \frac{e^{x^2} - 1}{\sin^2 x}$$

Applying L'Hospistals rule

$$2\lim_{x\to 0} \frac{e^{x^2} - 1}{\sin^2 x} = 2\lim_{x\to 0} \frac{2xe^{x^2}}{2\sin(x)\cos(x)} = 2\frac{\lim_{x\to 0} e^{x^2}}{\lim_{x\to 0} \frac{\sin(x)}{x}\lim_{x\to 0} \cos(x)} = 2$$

Calculus 1 Slide 10/30

### 5. Tính giới hạn

$$L = \lim_{x \to 0} \left( \frac{1}{x^2} - \frac{8}{1 - \cos(4x)} \right)$$

- 6. Cho đường cong (C) được xác định bởi phương trình:  $\left(\frac{x}{4}\right)^{2/3} + \left(\frac{y}{3}\right)^{2/3} = 1$ .
  - a. Viết phương trình tham số của (C), tính y'(x).
  - b. Viết phương trình tiếp tuyến (T) với (C) tại  $A\left(\sqrt{2}, \frac{3}{2\sqrt{2}}\right)$ .

Phương trình tham số 
$$(C)$$
: 
$$\begin{cases} x = 4\cos^3 t \\ y = 3\sin^3 t \end{cases} \rightarrow y'(x) = \frac{y'(t)}{x'(t)} = \frac{-3\tan t}{4}.$$

$$A \in (C), A\left(\sqrt{2}, \frac{3}{2\sqrt{2}}\right) \leftrightarrow t = \frac{\pi}{4}$$
. Do đó,  $y'(x_A) = -3/4$ 

Suy ra pt 
$$(T)$$
:  $y = \frac{3}{2\sqrt{2}} - \frac{3}{4}(x - \sqrt{2})$  hoặc  $(T)$ : 
$$\begin{cases} x = \sqrt{2} + t \\ y = \frac{3}{2\sqrt{2}} - \frac{3}{4}t \end{cases}$$

Calculus 1 Slide 12/30

7. Cho hàm số 
$$f(x) = \frac{x}{x-1}$$
,  $f^{(2021)}(3) = ?$ 

Giải: Khai triển Taylor hàm số f(x) tại lân cận của điểm a = 3, hoặc khai triển f(x) theo các lũy thừa của (x - 3). Đặt X = x - 3:

$$f(X) = \frac{X+3}{X+2} = 1 + \frac{1}{X+2} = 1 + \frac{1}{2\left(1 + \frac{X}{2}\right)} = 1 + \frac{1}{2}\left(1 + \frac{X}{2}\right)^{-1}$$

$$=1+\frac{1}{2}\left(1+\frac{X}{2}\right)^{-1}=1+\frac{1}{2}\left(1-\frac{X}{2}+\frac{X^{2}}{2^{2}}-\frac{X^{3}}{2^{3}}+\ldots-\frac{X^{2021}}{2^{2021}}+o\left(X^{2021}\right)\right)$$

$$=1+\frac{1}{2}\sum_{k=0}^{\infty}(-1)^{k}\left(\frac{X}{2}\right)^{k}$$

Calculus 1 Slide 13/30

Đổi biến: 
$$f(x) = \frac{3}{2} - \frac{x-3}{2^2} + \frac{(x-3)^2}{2^3} - \dots - \frac{(x-3)^{2021}}{2^{2022}} + o((x-3)^{2021})$$

$$= \frac{3}{2} + \sum_{k=1}^{\infty} (-1)^k \frac{(x-3)^k}{2^{k+1}}$$

Mặt khác: 
$$f(x) = \sum_{k=0}^{n} \frac{f^{(k)}(3)}{k!} (x-3)^k + o((x-3)^n)$$

Do đó: 
$$\frac{f^{(2021)}(3)}{2021!} = -\frac{1}{2^{2022}} \to f^{(2021)}(3) = -\frac{2021!}{2^{2022}}$$

7a. Tính 
$$f^{(20)}(4)$$
 với  $f(x) = x^4/(x-2)$ 

Calculus 1 Slide 15/30

8. Find the volume of the solid obtained by rotating the region bounded by the given curves about the specified line. Sketch the region, the solid, and a typical disk or washer.

$$x = y^2$$
,  $x = 1 - y^2$ ; about  $x = 3$ 

we see they intersect at  $x = \frac{1}{2}$  and so  $y^2 = \frac{1}{2} \iff y = \pm \sqrt{\frac{1}{2}}$ .

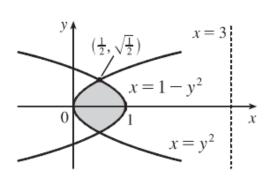
A cross-section is a washer with inner radius  $3 - (1 - y^2)$  and outer radius  $3 - y^2$ 

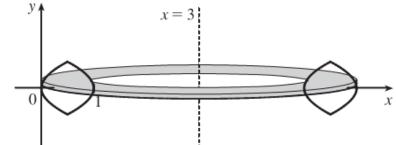
$$A(y) = \pi [(3 - y^2)^2 - (2 + y^2)^2] = \pi (5 - 10y^2).$$

$$V = \int_{-\sqrt{1/2}}^{\sqrt{1/2}} A(y) \, dy$$

$$= 2 \int_{0}^{\sqrt{1/2}} 5\pi (1 - 2y^2) \, dy \qquad \text{[by symmetry]}$$

$$= 10\pi \left[ y - \frac{2}{3}y^3 \right]_{0}^{\sqrt{2}/2} = \frac{10}{2}\sqrt{2}\pi$$





Calculus 1 Slide 16/30

9. Evaluate the integral

$$\int_{1}^{\infty} \frac{\tan^{-1} x}{x^2} \, dx$$

 $=\lim_{t\to\infty}\int_{t}^{t}\frac{\tan^{-1}x}{x^{2}}dx$ . Integrate by parts:

$$\int \frac{\tan^{-1} x}{x^2} dx = \frac{-\tan^{-1} x}{x} + \int \frac{1}{x} \frac{dx}{1 + x^2}$$

$$= \frac{-\tan^{-1} x}{x} + \int \left[ \frac{1}{x} - \frac{x}{x^2 + 1} \right] dx$$

$$= \frac{-\tan^{-1} x}{x} + \ln|x| - \frac{1}{2}\ln(x^2 + 1) + C$$

$$\int_{1}^{\infty} \frac{\tan^{-1} x}{x^{2}} dx = \lim_{t \to \infty} \left[ -\frac{\tan^{-1} x}{x} + \frac{1}{2} \ln \frac{x^{2}}{x^{2} + 1} \right]_{1}^{t}$$

$$= \lim_{t \to \infty} \left[ -\frac{\tan^{-1} t}{t} + \frac{1}{2} \ln \frac{t^2}{t^2 + 1} + \frac{\pi}{4} - \frac{1}{2} \ln \frac{1}{2} \right] = 0 + \frac{1}{2} \ln 1 + \frac{\pi}{4} + \frac{1}{2} \ln 2 = \frac{\pi}{4} + \frac{1}{2} \ln 2$$

10. Xét sự hội tụ và tính tích phân suy rộng sau

$$I = \int_{1}^{e} \frac{\ln x}{x} \sqrt[3]{1 + \ln^2 x}$$

$$J = \int_{0}^{1} \frac{\ln(x+1)}{x^2} dx$$

11. Tìm miền HT của chuỗi hàm:  $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n \ln n}{\sqrt{n}} (3x-1)^n$ 

Chuỗi hàm có dạng 
$$\sum_{n=1}^{\infty} a_n X^n ; a_n = \frac{(-1)^n \ln n}{\sqrt{n}}, X = 3x - 1$$

Ta có: 
$$\rho = \lim_{n \to \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \to \infty} \frac{\ln(n+1)}{\ln n} \cdot \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n+1}} = 1$$

Vì 
$$\lim_{x \to +\infty} \frac{\ln(x+1)}{\ln x} = \lim_{x \to +\infty} \frac{x}{x+1} = 1; \lim_{n \to \infty} \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n+1}} = 1 \to R = \frac{1}{\rho} = 1$$

Do đó, khoảng HT của chuỗi: -1 < X < 1

Tại 
$$X = 1$$
: ta có chuỗi số  $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n b_n$ ;  $b_n = \frac{\ln n}{\sqrt{n}} > 0$ 

Vì 
$$\lim_{x \to +\infty} \frac{\ln x}{\sqrt{x}} = \lim_{x \to +\infty} \frac{2}{\sqrt{x}} = 0 \to \lim_{n \to \infty} b_n = 0$$

Xét hàm số 
$$f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}, x \in [8, +\infty)$$

$$\to f'(x) = \frac{x(2 - \ln x)}{2x^2 \cdot \sqrt{x}} < 0, x \in [8, +\infty) \to f(x) \downarrow, x \in [8, +\infty)$$

Vậy  $\{b_n\}$  là dãy đơn điệu giảm với  $n \ge 8$ 

$$\sum_{n=8}^{\infty} (-1)^n b_n$$
 HT theo tiêu chuẩn Leinitz, do đó 
$$\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n b_n$$
 HT

Calculus 1 Slide 20/30

Tại 
$$X = -1$$
: ta có chuỗi số  $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ ;  $b_n = \frac{\ln n}{\sqrt{n}} > 0$ 

Xét chuối số 
$$\sum_{n=1}^{\infty} c_n$$
;  $c_n = \frac{1}{n^{1/2}} \rightarrow K = \lim_{n \to \infty} \frac{b_n}{c_n} = \lim_{n \to \infty} \ln n = +\infty$ 

Mà 
$$\sum_{n=8}^{\infty} c_n$$
 PK  $\left(a = \frac{1}{2} < 1\right)$ , nên  $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$  PK theo tiêu chuẩn so sánh.

Do đó, miền HT của chuỗi:  $-1 < X \le 1 \leftrightarrow 0 < x \le 2/3$ 

Calculus 1 Slide 21/30

12. Tìm miền hội tụ của chuỗi

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n}{5^n - 2n} x^{2n}$$

Calculus 1 Slide 22/30

# Luyện thêm ở nhà

 Find the values of a and b that make f continuous everywhere.

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4}{x - 2} & \text{if } x < 2\\ ax^2 - bx + 3 & \text{if } 2 \le x < 3\\ 2x - a + b & \text{if } x \ge 3 \end{cases}$$

2. Cho hàm số

$$f(x) = \begin{cases} \frac{\sin 3x}{x}, & x \neq 0 \\ a, & x = 0 \end{cases}$$

Tìm giá trị của a để hàm số liên tục trên R.

3. Tìm giới hạn

$$\lim_{x \to \infty} \left( \tan \frac{\pi x}{2x+1} \right)^{\frac{1}{x}}$$

4. Tìm giới hạn

$$J = \lim_{x \to 0} \left( 1 + \frac{\tan^2 x}{2} \right)^{\frac{1}{x^2}}$$

$$L_1 = \lim_{x \to 0} \left( 1 + \frac{\tan^2 x}{2} \right)^{\frac{1}{x^2}} \qquad L_2 = \lim_{x \to 0} \left( \tan \frac{\pi x}{2} \right)^{\frac{1}{\ln(2x)}}$$

5. Cho hàm số y(x) thỏa mãn phương trình:  $(1+2x)y' = x+2y^2$ ; y(0) = 1. Tính  $y'(0), y''(0), y^{(3)}(0)$ .

6. Cho hàm số 
$$f(x) = \frac{1}{x^2 + 4x + 7}$$
, tính  $f^{(8)}(-2)$ .

7.Cho 
$$f(x) = \frac{1}{x(1-x)}$$
. Tính  $f^{(10)}(2)$ .

8. Xét tính hội tụ của chuỗi

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} \left( \frac{2n+3}{2n+2} \right)^{n^2}$$

9. Tìm miền hội tụ của chuỗi

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^n}{5^n - 2n} x^{2n}$$

10. Khảo sát sự hội tụ, phân kỳ của các tích phân suy rộng sau:

$$I = \int_{0}^{1} \frac{\ln(x+1)}{x^{2}} dx \qquad \qquad J = \int_{1}^{\infty} \frac{\ln(x+1)}{x^{2}} dx$$

11. Tìm bán kính hội tụ, miền hội tụ của chuỗi lũy thừa

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{3n5^n} (x-2)^n$$

12. Tính thể tích vật thể tròn xoay được tạo bởi miền  $D = \{(x,y): y \le x, y \ge x^2\}$  khi quay quanh trục Oy

13. Tính thế tích vật thế tròn xoay, tạo nên bởi phép quay xung quanh trục Ox giới hạn bởi đường elip:

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1$$

14. Tìm bán kính hội tụ, miền hội tụ của chuỗi lũy thừa

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{3n5^n} (x-2)^n$$